

Korzár 2007

Alexander Shonert: "Doma nikto nie je prorokom"

"KORZÁR" 19/05/2007

Husľový virtuóz Alexander Shonert sa narodil v Irkutsku, ale už osem rokov žije v Čechách. Prvé husle dostal ako šesťročný. V sedemnástich bol prijatý do prestížnej triedy Zachara Brona, ktorý má povest' jedného z najlepších učiteľov hry na husle na svete. Má za sebou úspechy v Európe i v zámorí, v Čechách koncertoval so známymi umelcami ako Iva Bittová, Pavel Šporcl či Marián Varga. Naposledy hral pre Miloša Formana a teší sa na koncert v Sazka aréne, ktorý sa bude konať na počesť jeho priateľa Karla Svobodu. V Košiciach sa predstavil nedávno na koncerte v Dome umenia, kde sme sa stretli na rozhovor.

• Hráte s mnohými významnými českými umelcami aj telesami, predstavili ste sa vo veľkých sálach v Čechách i v zahraničí. Zdá sa, že ste sa u našich západných susedov pomaly usadili aj etablovali...

– Myslím, že áno. A čo ma mimoriadne teší, v poslednom období mávam už týždeň pred koncertom vypredané. Cesta až sem však bola veľmi dlhá. Spočiatku som to mal veľmi ťažké. No pomohli mi kamaráti, kontakty a potom aj úspech, ktorý som zožal v Amerike.

• Nezdalo sa vám paradoxné, že až po úspechu v Amerike vás uznali aj v novej domovine, kde ste už predtým koncertovali?

– Nie. Je to predsa známa vec, že doma nikto nie je prorokom.

• Neváhali ste v začiatkoch, či to bolo správne rozhodnutie presťahovať sa do Čiech?

– Mal som, samozrejme, veľmi ťažké chvíle plné úvah, či bolo správne prísť do Čiech. No teraz som veľmi rád.

• Čo vám pomáhalo v ťažkých chvíľach?

– Hudba a husle. Aj keď som mal na začiatku málo ľudí na koncertoch, vždy som hral na 100 percent. A snažil som sa hľadať si vlastnú cestu. Robiť niečo, čo nerobí nikto. A myslím, že sa mi podarilo nájsť si vlastný smer.

• Robíte mystickú improvizáciu, syntézu klasickej židovskej muziky s improvizáciou, či variácie na skladby svetoznámych skladateľov, ktoré majú

velký úspěch... Čo sa svojou hudbou snažíte vyjadriť?

– Moje pocity a filozofiu.

• Aká je vaša filozofia?

– To by bolo na dlhý rozhovor. No som rád, ak sa na mojom koncerte ľudia zamyslia, alebo z neho dokonca odchádzajú o trošičku lepšie. Hraním židovskej hudby bojujem napríklad proti antisemitizmu. Už sa mi totiž stalo, že ľudia, ktorí boli protižidovsky naladení, mi po koncerte prišli povedať, že ich moja hudba dojala a ich pohľad sa odrazu zmenil. To je pre mňa veľká pocta.

• Povestná je vaša improvizácia...

– V klasike boli väčšinou najväčší interpreti vynikajúci improvizátori. Keď improvizujem, väčšinou neviem, čo zahrám v najbližšej minúte, a to ma veľmi inšpiruje.

• Je teda niekedy váš koncert prekvapením aj pre vás samého?

– Áno. Niekedy začnem hrať a čakám, kam ma myšlienka povedie. Samozrejme, nikto nie je dokonalý a tak je to niekedy lepšie, inokedy horšie. No zaujímavé je, že mi ľudia občas neveria, že je to improvizácia a myslia si, že to bola pripravená skladba.

• Ľudia chodievajú z vašich koncertov nadšení. Aký z nich odchádzate vy?

– Vždy veľmi vyčerpaný. Špecifikom môjho hrania totiž je, že hrám s veľkým napätím. Do každého tónu dávam maximum. Je to veľmi vyčerpávajúce, ale inak to nedokážem. V priebehu improvizácie sa dokážem dostať do hlbokého tranzu. Je to zvláštny stav. Trošku ako droga.

• Tak hral Paganini.

– Presne tak. Hovorilo sa o ňom, že niekedy po koncerte stratil vedomie.

• Nie je to ale obrovské napätie na nervy?

– Je. Veľmi veľké. No bez toho by som nemohol existovať. Keď som prišiel do Čiech a hral som veľmi málo koncertov, ochorel som z toho. Potrebujem totiž hrať pre ľudí. Vymieňať si s nimi energiu.

• Čo pre vás hudba znamená?

– Je to môj život.

• Veľmi často koncertujete so svojou mamou, klavírnou virtuózkou Natáliou Shonert.

– Hrá s ňou odmalička a je to pre mňa ohromná výhoda. Je veľmi ťažké hrať so

mnou, pretože je náročné "chytať" ma. V muzike totiž existuje element prekvapenia, ktorý oddeľuje priemerného hráča od lepšieho.

• **Orchestru sa musí s vami spolupracovať dosť ťažko.**

– Je to ťažké. No s komorným orchestrom mám, vďaka bohu, dobré skúsenosti.

• **A máte aj nejaký sen, s kým by ste si chceli zahrať?**

– V Čechách som si už zahral s každým, s kým som chcel.

• **Takže sa tam už cítite ako doma?**

– Áno. Už som sa tam zabýval a žijem tam už bláznivý umelecký život. (Smiech)

• **V čom bláznivý?**

– Že mám málo voľného času a človek už sám seba väčšinou nepatrí.

• **Je vám to ľúto?**

– Niekedy potrebujem pokoj a nechcem nikoho vidieť. No nemôže to trvať dlho, lebo k životu potrebujem publikum. Potrebujem byť medzi ľuďmi.

Andrea TOMÁŠCHOVÁ